
Internrevisionsplan

2024–2026

Innehåll

1	Inledning	3
2	Granskningar från tidigare internrevisionsplaner	3
3	Granskningar	3
3.1	Sjukpenning	4
3.2	Sjukersättning	4
3.3	Sjukpenninggrundande inkomst	5
3.4	Infiltration	5
3.5	Budget, uppföljning och prognos på förvaltningsanslaget	6
3.6	Livscykelhantering av föråldrade it-system	6
4	Rådgivningsuppdrag	7
5	Granskningsuppdrag med lägre prioritet.....	7
6	Utlån till annan myndighet	8
7	Budget och resurser	8

1 Inledning

Internrevisionsplanen utgör styrelsens ställningstagande om vilka risker och verksamheter som internrevisionen ska prioritera att granska för att ge styrelsen relevant information och beslutsunderlag om den interna styrningen och kontrollen.

Internrevisionen lämnar förslag på internrevisionsplan baserat på vår riskanalys och avstämningar med övriga styrnings-, kontroll- och uppföljningsfunktioner inom och utanför myndigheten. Internrevisionen strävar efter att ha en god samordning med övriga granskningsfunktioner för att undvika dubbelarbete.

2 Granskningar från tidigare internrevisionsplaner

Internrevisionen arbetar med att slutföra följande granskningar från tidigare internrevisionsplaner:

- Molntjänster (Internrevisionsplan 2022–2024)
- Föräldrapenning (Internrevisionsplan 2023–2025)
- Korrekta utbetalningar (Internrevisionsplan 2023–2025)
- Hantering av säkerhetskrav vid it-utveckling (Internrevisionsplan 2023–2025)

Vi planerar att vara färdiga med dessa granskningar runt sommaren 2024.

Framöver avser vi enbart arbeta med innevarande års internrevisionsplan. Vi kommer att stänga de tidigare internrevisionsplanerna när vi är färdiga med ovanstående granskningar.

3 Granskningar

I följande avsnitt redogör vi för de granskningar vi ska genomföra under 2024.

Vi har presenterat följande sex väsentliga riskområden för styrelsen i februari:

- Sjukpenning
- Sjukersättning
- Sjukpenninggrundande inkomst (SGI)
- Infiltration, korruption och otillbörlig påverkan
- Uppföljning av budget och upprättande av prognos på förvaltningsanslaget
- Hantering av teknisk skuld

Vi har utvecklat dessa riskområden till granskningar som vi beskriver kort i avsnitt 2.2–2.7 nedan. Vi kommer rapportera granskningarna till styrelsen i takt med att berörd verksamhet tagit fram förslag på åtgärder till de rekommendationer vi lämnar. Vi planerar att vara färdiga med granskningarna strax efter årsskiftet 2024/2025 förutsatt att resursläget är stabilt.

Vi kommer även summera 2024 års resultat i en årsrapport till styrelsens februarimöte 2025.

De preliminära syften och tidplaner som vi beskriver nedan för respektive granskning kan vi vid behov justera löpande under granskningen.

3.1 Sjukpenning

Sjukpenning är en förmån som ska ge ekonomisk trygghet vid sjukdom och vara ett effektivt stöd för att den försäkrade ska återfå arbetsförmågan och återgå i arbete. Den försäkrade ska lämna in ett läkarintyg till Försäkringskassan som styrker nedsättningen av arbetsförmåga. Efter 90 dagar ska Försäkringskassan beakta om hen kan återgå i arbete efter en omplacering till annat arbete hos arbetsgivaren. Efter 180 dagar ska Försäkringskassan beakta om den försäkrade har sådan förmåga att hen kan återgå i arbete genom att ta ett annat förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden.

Vi bedömer att sjukpenning är en av de förmåner med hög inneboende risk och som därmed är relevant att granska med viss regelbundenhet. Sjukpenning är en av de största förmånerna som Försäkringskassan hanterar sett till förmånens utgifter och det är också en av de förmåner som myndigheten bedömer har *avgörande* betydelse för försäkrades försörjning.

Verksamhetsrisk

Vi har identifierat följande övergripande verksamhetsrisk i relation till förmånen sjukpenning:

- Risk för att Försäkringskassan inte betalar ut sjukpenning till rätt person, med rätt belopp och/eller i rätt tid.

Preliminärt syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om verksamheten efterlever myndighetens beslutade interna styrning och kontroll i hanteringen av förmånen sjukpenning och om den har avsedd effekt. Vi kommer fokusera på den konceptuella indelningen av verksamhetsområden utifrån framtagna verksamhetslogiker som är införd på Avdelningen för sjukförsäkring.

Preliminär tidsplan

Vi genomför preliminärt granskningen under tertiäl 2.

3.2 Sjukersättning

Socialförsäkringsbalken (2010:110) reglerar att den som har stadigvarande nedsatt arbetsförmåga kan få sjukersättning. Beroende på hur mycket arbetsförmågan är nedsatt kan hen få sjukersättning på olika nivå. Försäkringskassan tar vid bedömning av en persons arbetsförmåga endast hänsyn till om förmågan att försörja sig själv genom förvärvsarbete på arbetsmarknaden är nedsatt av medicinska orsaker.

Vi bedömer att sjukersättning är en av de förmåner med hög inneboende risk och som därmed är relevant att granska med viss regelbundenhet. Sjukersättning är en av de största förmånerna som Försäkringskassan hanterar sett till förmånens utgifter och det är också en av de förmåner som myndigheten bedömer har *avgörande* betydelse för försäkrades försörjning.

Verksamhetsrisk

Vi har identifierat följande övergripande verksamhetsrisk i relation till förmånen sjukersättning:

- Risk för att Försäkringskassan inte betalar ut sjukersättning till rätt person, med rätt belopp och/eller i rätt tid.

Preliminärt syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om verksamheten efterlever myndighetens beslutade interna styrning och kontroll i hanteringen av förmånen sjukersättning och om den har avsedd effekt.

Preliminär tidsplan

Vi genomför preliminärt granskningen under tertial 2–3.

3.3 Sjukpenninggrundande inkomst

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) används för att beräkna ersättningsnivån inom flera av Försäkringskassans förmåner, bland annat föräldrapenning och sjukpenning. Försäkringskassan beslutar SGI utifrån den försäkrades beräknade årsinkomst av förvärvsarbete.

Det huvudsakliga ansvaret för handläggning av SGI ligger på Avdelningen för gemensamma försäkringsfrågor.

Vi bedömer att handläggningen av SGI är en verksamhet som har en hög inneboende risk, då en felaktigt beslutad SGI kan leda till en felaktig utbetalning.

Verksamhetsrisk

Vi har identifierat följande övergripande verksamhetsrisk i relation till riskområdet SGI:

- Risk för att Försäkringskassan inte beslutar korrekt SGI för försäkrade.

Preliminärt syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om verksamheten efterlever myndighetens beslutade interna styrning och kontroll i hanteringen av SGI och om den har avsedd effekt.

Preliminär tidsplan

Vi genomför preliminärt granskningen under tertial 2–3.

3.4 Infiltration

För att upprätthålla ett högt förtroende för den offentliga förvaltningen och välfärdssystemen måste medborgarna ha tilltro till att verksamheten bedrivs på ett korrekt sätt och att offentliga medel inte används på felaktiga grunder. Av förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll framgår att myndighetsledningens process för intern styrning och kontroll ska förebygga att verksamheten blir utsatt för korrupcion, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Försäkringskassan har ett mål i verksamhetsplanen för 2024–2026 om att arbeta kunskapsbaserat, systematiskt och effektivt med att förebygga, upptäcka och stoppa bidragsbrott. I målet lyfter myndigheten särskilt fram att vi behöver hantera risker för infiltration som ett led i den förflyttningen. Det sker i ljuset av att regeringen även tagit fram en nationell strategi mot organiserad brottslighet där de framhåller risken för infiltration som viktig att arbeta mot.

Verksamhetsrisk

Vi har identifierat följande övergripande verksamhetsrisk i relation till riskområdet infiltration:

- Risk för att Försäkringskassan utsätts för intrång i myndighetens verksamhet och informationstillgångar.

Preliminärt syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om verksamheten efterlever myndighetens beslutade interna styrning och kontroll för att motverka infiltration och om den har avsedd effekt.

Preliminär tidsplan

Vi genomför preliminärt granskningen under tertial 2–3.

3.5 Budget, uppföljning och prognos på förvaltningsanslaget

Under 2023 genomförde Försäkringskassan en inbromsning av myndighetens kostnader för att få en budget i balans. Flera åtgärder är vidtagna under det senaste året. Även medräknat dessa åtgärder nyttjade Försäkringskassan knappt 500 miljoner kronor av en särskilt utökad anslagskredit under 2023.

För 2024 har regeringen tilldelat Försäkringskassan 9 576 miljoner kronor i förvaltningsmedel. Vi bedömer att det är viktigt att de pågående åtgärderna skapar förutsättningar för en betryggande intern styrning och kontroll avseende ekonomin över tid.

Verksamhetsrisk

Vi har identifierat följande övergripande verksamhetsrisk i relation till riskområdet budget, uppföljning och prognos på förvaltningsanslaget:

- Risk för att Försäkringskassan överskrider beviljad anslagskredit på förvaltningsanslaget.

Preliminärt syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om den interna styrningen och kontrollen i Försäkringskassans arbete med att budgetera, följa upp och upprätta prognoser på förvaltningsanslaget är betryggande.

Preliminär tidsplan

Vi genomför preliminärt granskningen under tertial 2.

3.6 Livscykelhantering av föråldrade it-system

Försäkringskassan har en stor andel föråldrade it-system med tekniska och/eller underhållsmässiga begränsningar som gör det svårt att möta verksamhetens krav på kort och lång sikt.

Av Försäkringskassans verksamhetsplan 2024–2026 framgår att:

Myndigheten är beroende av en mycket väl fungerande verksamhetsutveckling där en större del utgörs av digitalisering. Arbetet med att förnya it-system kommer att ta stora resurser i anspråk under lång tid framöver. Därtill kommer nya krav och behov, besparingar samt konsekvenser av det förändrade säkerhetsläget och samhällsekonomiska läget. Sammantaget innebär detta att kraven på myndighetens gemensam prioritering och styrning av verksamhetsutveckling är stora och kommer att öka.

Mot bakgrund av detta anser vi att livscykelhanteringen av föråldrade it-system är ett prioriterat riskområde att granska.

Verksamhetsrisk

Vi har identifierat följande övergripande verksamhetsrisk i relation till riskområdet livscykelhantering av föråldrade it-system:

- Risk för att Försäkringskassan på sikt inte kan utföra sina uppgifter.

Preliminärt syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om Försäkringskassan kontinuerligt identifierar och hanterar risker avseende myndighetens föråldrade it-system på ett betryggande sätt.

Preliminär tidsplan

Vi genomför preliminärt granskningen under tertiäl 2–3.

4 Rådgivningsuppdrag

Vi har inte fått några förfrågningar om större rådgivningsuppdrag till den här internrevisionsplanen. Internrevisionen ger löpande råd inom sitt kompetensområde vid förfrågan och i syfte att bidra till myndighetens proaktiva arbete med intern styrning och kontroll.

5 Granskningsuppdrag med lägre prioritet

Internrevisionen har identifierat följande riskområden som vi föreslår ska ha lägre prioritet och därför bör gå mot att bli granskade 2025–2026. Vi återkommer till styrelsen om vi ändrar vår bedömning av prioriteringen.

Inom process *Tillhandahålla Försäkringskassans tjänster*:

- Aktivitetsersättning
- Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning
- Etableringsersättning
- EU-familjeförmåner
- Statligt tandvårdsstöd
- Tillfällig föräldrapenning
- Totalförsvarsförmåner
- Försäkringstillhörighet (FTH)
- Utbetalningsprocessen
- Återkrav och fordringshantering
- Rättsligt stöd

Inom process *Leda och styra Försäkringskassan*:

- Tillämpningen av styrning av horisontellt ansvar inom myndigheten
- Hantering av nya lagkrav och regeringsuppdrag
- Kompetensförsörjning

Inom process *Utveckla och förvalta Försäkringskassans tjänster och förmågor*:

- Rättslig styrning
- Styrning av verksamhetsutveckling
- Utveckling och drift av it-tjänster enligt FK Engine-konceptet

Inom process *Stödja Försäkringskassan*:

- Informationssäkerhet
- Beredskap och kontinuitetshantering
- It-drift
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Upphandling och inköp

6 Utlån till annan myndighet

Utbetalningsmyndigheten har frågat oss om vi kan bistå med att låna ut personal för att genomföra mindre internrevisionsinsatser. Utbetalningsmyndigheten lyder under internrevisionsförordningen (2006:1228) men är under uppbyggnad. De bedömer att det inte är aktuellt att anställa en heltidsresurs i nuläget och ser fördelar med att dra på resurser med kunskap om statens utbetalningsflöden. Vi avser att låna ut en resurs under en begränsad del av hösten. Detta sker genom att vi fakturerar Utbetalningsmyndigheten för arbetad tid enligt principen för full kostnadstäckning.

7 Budget och resurser

Styrelsen beslutade om en ekonomisk ram på 13 300 000 kronor för internrevisionen vid styrelsemötet i december 2023. Detta är beräknat utifrån en nivå på 10 årsarbetskrafter.

Sedan beslutet i december har en medarbetare gått till att pröva annan statlig tjänst under ett halvår och två medarbetare har sagt upp sig med sista anställningsdatum i slutet på april respektive början på juni. Internrevisionschefen har äskat en ersättningsrekrytering för dessa med planerad start i september 2024. Även inkluderat en ersättningsrekrytering skulle internrevisionen underskrida beslutad ekonomisk ram med cirka 15–20 %.

Under 2024 kommer vi arbeta med att utveckla internrevisionsprocessen för att jämna ut vår produktionstakt. Under året kommer vi även arbeta med att utveckla funktionens interna metodik och process i syfte att uppnå större effektivitet i hur vi utför vår uppgift. En del av det arbetet handlar om att anpassa arbetssätten efter de under året uppdaterade branschstandarder som utgör god sed för internrevision.

Vi budgeterar för att respektive internrevisor ska kunna ägna i snitt 80 timmar var åt kompetensutveckling under året, i syfte att funktionen ska vara relevant över tid.

Styrelsens beslut om internrevisionsplanen framgår av styrelseprotokollet. Internrevisionschefen Christopher Grahl har föredragit ärendet.